

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudců Petra Šebka a Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **V. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2019, čj. MPSV 2018/258964-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2020, čj. 16 Ad 9/2019-20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 5. 3. 2018 žádost o zprostředkování zaměstnání a od téhož dne byl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání.

[2] Dne 24. 9. 2018 byla žalobci na úřadu práce předána doporučenka k zaměstnání. Zároveň byl určen termín dalšího jednání na úřadu práce na 3. 10. 2018. Dne 29. 9. 2018 žalobce e-mailem oznámil úřadu práce, že nemohl doporučenku projednat, neboť příslušná pracovnice zaměstnavatele bude na pracovišti až 8. 10. 2018, a požádal o prodloužení doby projednání doporučenky. Úřad práce nijak nereagoval a žalobce se 3. 10. 2018 nedostavil.

[3] Rozhodnutím Úřadu práce - pobočka pro hl. m. Praha ze dne 5. 11. 2018, čj. ABG-2924/2018-06/E/03, byl žalobce vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu maření součinnosti s úřadem práce podle § 31 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb.,

o zaměstnanosti, neboť se dne 3. 10. 2018 nedostavil na jednání, aniž by se omluvil z vážných důvodů.

[4] Žalobce podal proti rozhodnutí odvolání. Namítal, že požádal úřad práce o prodloužení doby projednání doporučenky, avšak na jeho žádost úřad práce nereagoval. Žalobce měl za to, že bez projednané doporučenky nemělo smysl ve stanovený termín na úřad práce chodit.

[5] Žalovaný však žalobcovu odvolání zamítl. Uzavřel s tím, že se žalobce nedostavil bez vážných důvodů a tím se dopustil maření součinnosti. Termín jednání byl stanoven za účelem zprostředkování zaměstnání, předložení doporučenky bylo pouze další žalobcovou povinností. Žalobce přitom z toho, že na jeho e-mail úřad práce nezareagoval, nemohl dovodit, že se na jednání dostavovat nemusí. Naopak měl mít za to, že termín jednání nadále trvá, neboť mohlo být žalobci nabídnuto další zprostředkování zaměstnání.

[6] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, které Městský soud v Praze vyhověl a napadené rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející rozhodnutí úřadu práce zrušil. Dospěl totiž k názoru, že postup žalovaného byl příliš formalistický. Podle městského soudu nelze docházku uchazeče o zaměstnání na úřad práce „eliminovat na disciplínu dle vojenského řádu“. Městský soud se ztotožnil se žalobcem, že účelem jednání dne 3. 10. 2018 mělo být předložení projednané doporučenky a případný další postup, např. předání nového doporučení k zaměstnání. Z postupu žalovaného nijak neplyne, že by žalobci byla v minulosti poskytována více než jedna pracovní nabídka. Tvrzení žalovaného, že žalobci mohla být předložena další doporučenka bez ohledu na výsledek projednání předchozí doporučenky, městský soud považoval za účelové. Městský soud odkázal na rozsudky NSS ze dne 4. 4. 2019, čj. 3 Ads 349/2017 - 28, a ze dne 30. 4. 2014, čj. 4 Ads 109/2013 - 28.

II. Kasační řízení

[7] Žalovaný (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítal, že primárním účelem jednání dne 3. 10. 2018 mělo být zprostředkování zaměstnání a nikoli předložení doporučenky (to byla až druhotná žalobcová povinnost). Žalobci tak mohla být předána nová doporučenka či přímo zprostředkováno zaměstnání. Žalobce se tak měl na jednání dostavit bez ohledu na to, že na jeho e-mailovou žádost pracovnice úřadu práce nereagovala. Pokud tak neučinil, dopustil se maření součinnosti. Stěžovatel nepovažuje rozsudky NSS, na něž městský soud odkázal, za případné a navrhuje, aby NSS rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že je na úřadu práce veden jako uchazeč o zaměstnání již mnoho let. Nikdy se však nestalo, že by mu byla předána nová doporučenka dříve, než byla ta předchozí projednána. Maření součinnosti se nedopustil, neboť ihned po projednání doporučenky se na úřad práce dostavil. Rozsudek městského soudu tak považuje za zákonný a správný. Kasační stížnost tedy navrhuje zamítnout.

pokračování

III. Právní hodnocení

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] NSS se plně ztotožňuje s městským soudem v tom, že postup žalovaného byl v daném případě příliš formalistický, přísný a v důsledku toho nespravedlivý.

[11] Podle § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce, jestliže se nedostaví na krajskou pobočku Úřadu práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)].

[12] Podle § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti se pro účely tohoto zákona rozumí „vážnými důvody“ takové důvody, které spočívají v jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele.

[13] Městský soud zcela případně odkázal mj. na rozsudek NSS ze dne 4. 4. 2019, čj. 3 Ads 349/2017 - 28, podle něhož *„je nutné při hodnocení toho, zda došlo k maření součinnosti s Úřadem práce již jen samotným nedostavením se na příslušnou pobočku Úřadu práce, velmi dbát o to, aby byla při posuzování věci zachována proporcionalita mezi mírou porušení povinnosti a tvrdostí sankce, která za toto porušení následuje, a aby byly vždy citlivě zváženy všechny okolnosti daného případu. (...) Nejvyšší správní soud zde nikterak nezpochybnuje, že uchazeči o zaměstnání si musí plnit své zákonné povinnosti a spolupracovat s Úřadem práce v takové míře, aby i on mohl dostát povinnostem svým, tj. účinně jim pomáhat se zajištěním zaměstnání. Zároveň ovšem je třeba mít na zřeteli, že Úřad práce je institucí, jejímž prostřednictvím lidé realizují svoje právo vyplývající z Listiny a z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a jeho role tedy spočívá především v pomoci potřebným, nikoliv v tvrdém trestání a odmítání pomoci každému, kdo byt' jen nepatrně pochybil“*. Přestože se skutkový příběh citovaného rozsudku přesně neshoduje s věcí posuzovanou nyní, jsou popsání obecné závěry plně aplikovatelné i na danou věc.

[14] Jak vyplynulo ze správního spisu, žalobce byl v evidenci úřadu práce nyní zařazen téměř půl roku (od března 2018). Během této doby s úřadem práce spolupracoval, na jednání se dostavoval, a pokud tak nemohl učinit, řádně se omlouval. Ze spisu je také zřejmé, že účelem jednání na úřadu práce bylo obvykle předání doporučenky, event. vrácení „projednané“ doporučenky.

[15] Pokud tedy byla žalobci dne 24. 9. 2018 předána doporučenka k zaměstnání a současně stanoveno další jednání na den 3. 10. 2018, mohl se žalobce skutečně domnívat, že účelem tohoto jednání má být právě předložení doporučenky poté, co ji projedná se zaměstnavatelem. Jestliže pak žalobce zjistil, že pracovnice zaměstnavatele, která byla příslušná jeho doporučení k zaměstnání projednat, nebyla přítomná (a to až do 8. 10. 2018), bylo zcela na místě postupovat tak, jak žalobce učinil, tj. kontaktovat úřad práce se žádostí o posunutí termínu jednání. Toliko tak si totiž lze v kontextu dané věci vyložit žalobcovu e-mailovou žádost ze dne 29. 9. 2018 o prodloužení doby projednání doporučenky. Úřad práce však na žalobcovu žádost nijak nezareagoval. Lze sice souhlasit se stěžovatelem, že z toho nemohl žalobce dovodit, že se na jednání dne 3. 10. 2018 dostavovat nemusí,

nicméně lze souhlasit i se žalobcem, že na takovém jednání nemohl doporučenku předložit, neboť dosud nebyla „projednána“, a bylo tak smysluplnější termín jednání na úřadu práce posunout na dobu, kdy žalobce bude mít doporučenku od zaměstnavatele projednanou.

[16] NSS tedy souhlasí se stěžovatelem v tom, že se žalobce za dané situace měl na úřad práce dostavit, pokud tak ale neučinil, nejedná se o pochybení takové závažnosti, že by mohlo vést k vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání. Je totiž zřejmé, že díl své viny na tom, že se žalobce na jednání nedostavil, nese i úřad práce. Pokud by úřad práce zareagoval na žalobcův e-mail ze dne 29. 9. 2018 a vysvětlil žalobci, že účelem jednání dne 3. 10. 2018 není toliko předložení projednané doporučenky, lze oprávněně předpokládat, že by se žalobce na jednání dostavil. Pracovnice úřadu práce však na žalobcovu žádost neodpověděla a ponechala tak žalobce v jeho omylu, který byl lidsky pochopitelný a navíc se opíral o žalobcovu poměrně dlouhodobou zkušenost s jednáními na úřadu práce (žalobce nikdy neobdržel další doporučenku k zaměstnání dříve, než byla ta předchozí projednána). Právě uvedené potvrzuje i obsah správního spisu v dané věci, neboť ze spisu neplyne, že by žalobci byla v minulosti poskytována současně více než jedna pracovní nabídka. Ostatně stěžovatel ani netvrdí, že žalobci taková nabídka měla být 3. 10. 2018 poskytnuta, nýbrž pouze to, že se tak mohlo stát. Danou situaci tedy městský soud správně vyhodnotil jako důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti.

[17] NSS se ztotožňuje se stěžovatelem, že součinnost uchazečů o zaměstnání je nezbytná ke zprostředkování zaměstnání, na druhou stranu nelze absolutně trvat na tom, aby uchazeči byli vždy přítomni v určeném termínu na úřadu práce bez ohledu na okolnosti případu a všechny souvislosti. Takový požadavek by byl přehnaný a neadekvátní (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2014, čj. 4 Ads 109/2013 - 28). V daném případě žalobce úřad práce kontaktoval před stanoveným termínem jednání se žádostí o změnu termínu, kde uvedl důvody, proč tak činí (jednalo se o důvody na straně potenciálního zaměstnavatele). Úřad práce však nereagoval. Následně se žalobce sice na jednání nedostavil, nicméně doporučenku projednal ihned první možný den (9. 10. 2018). Téhož dne sdělil výsledek projednání úřadu práce a dne 12. 10. 2018 podal úřadu práce obsáhlou zprávu o pracovním pohovoru. Takové jednání nelze považovat za maření součinnosti, nýbrž naopak za aktivní snahu uchazeče o zaměstnání ve smyslu naposled citovaného rozsudku NSS.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Stěžovatelovy námitky nebyly důvodné, NSS proto kasační stížnost zamítl.

[19] Stěžovatel neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobci žádné náklady řízení nevznikly. NSS mu tak náhradu nákladů řízení přiznat nemohl.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 21. ledna 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu